



De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm Novembris Et Decembris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10263

Vita SS. Euthychij & Flore[n]tijseruorum Dei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77423)

VITA SANCTORVM EVTHYCHII ET FLORENTII, SERVORVM DEI, PER DIVVM GREGORIVM PAPAM SCRIPTA, TERTIO LIBRO DIALOGORVM EIVSDEM, CAP. 15.

28. Decbr.



ON hoc fileam quod ex regione Tuscia venerabilis viri Sæculi presbyteri narratiōe cognoui, de cuius verbis ipse non dubitas Petre, quia eius vitam fidemq; minimè ignoras. Eodem quoque tempore in Nursine partibus provincie duo viri in vita atque habitu sancte conuersationis habitabant: quorum vnus Euthychius, alter verò Florentius dicebatur. Sed idem Euthychius in spiritali zelo, atque in seruire virtutis se exercuerat: multorumque animas ad Deum perducere exhortando satagebat. Florentius verò simplicitati atque orationi deditam ducebat vitam. Non longè autem erat monasterium, quod rectoris sui morte

S. Euthychii
multis monachis
præfuit.

S. Florentius
eius oratoriu
inhabitat.

Vrsus pastor
ouium efficitur.

Vrsus ab inuidis
occiditur.

Ditiusculus
elephantico
morbo percussus
oculofores.

erat desitutum: ex quo sibi monachi eundem Euthychium præfisse voluerunt. Qui eorum precibus acquiescens, multis annis monasterium rexit, discipulorumque animas in studio sancte conuersationis exercuit. Ac nè oratorium in quo prius habitauerat, solum remanere potuisset, illic venerabilem virum Florentium reliquit. In quo dum solus habitaret, die quadam sese in orationem dedit, atque ab omnipotenti Domino petijt, vt ei illic ad habitandum aliquod solatium donare dignaretur. Qui mox vt impleuit orationem, oratorium egressus, ante fores vrsum reperit stantem. Qui dum ad terram caput deprimeret, nihilque feritatis in suis moribus demonstraret, apertè dabat intelligi, quòd ad viri Dei obsequium venisset. quod vir Domini quoque protinùs agnouit. Et quia in eadem cella quatuor vel quinque pecudes remanserant, quibus omninò deerat qui pasceret & custodiret, eidem vrso præcepit, dicens: Vade, atque oues has ad pastum eijce, ad horam verò sextam reuertere. Cœpit itaque hoc indefinenter agere. Iniungebatur vrsò cura pastoris, & quas manducare consueuerat, pascebat oues bestia ieiuna. Cùm vir Domini ieiunare volebat ad nonam, præcipiebat vrsò eadem hora cum ouibus reuertì: cùm vero nolisset, ad sextam. In omnibus itaque mandatis viri Dei obtemperabat vrsus, vt neq; ad sextam iussus redire, veniret ad nonam, neq; ad nonam iussus redire, veniret ad sextam. Cùmque diù hoc ageretur, cœpit in loco eodem tanta virtutis fama longè lateque crebrescere. Sed quia antiquus hostis vnde bonos cernit enitescere ad gloriam, indè peruersos per inuidiam rapit ad pœnam: quatuor viri ex discipulis venerabilis Euthychij vehementer inuidentes quòd eorum magister signa non faceret, & is qui solus ab eo relictus fuerat, tanto hoc miraculo clarus appareret, eundem vrsum inuidiantes occiderunt. Cùmque hora qua iussus fuerat non rediret, vir Dei Florentius suspectus est redditus, & vsque ad horam vesperam expectans, affligi cœpit quòd is quem ex simplicitate multa fratrem vocare cõsueuerat, vrsus minimè reuertetetur. Die verò altera perrexit ad agrum, vrsum pariter ouesque quæsiturus, quem occisum reperit. Sed sollicitè inquirens, citius à quibus fuerat occisus, inuenit. Tunc sese in lamentum dedit, fratrum malitiam magis quàm vrsi mortem deplorans. Quem venerandus vir Euthychius ad se deductum consolari studuit, sed idem vir Domini coram eo doloris magni stimulis accensus, imprecatus est, dicens: Spero in omnipotenti Deo, quia in hac vita ante oculos omnium ex sua malitia vindictam recipiant, qui nihil se lædentem vrsum meum occiderunt. Cuius vocem protinùs vltio diuina secuta est. Nam quatuor monachi qui eundem vrsum occiderant, statim elephantino morbo percussi sunt, vt membris putrescentibus interirent. Quod factum vir Dei Florentius vehementer expauit, seque ita fratribus maledixisse pertimuit. Omni enim vitæ suæ tempore flebat, quia ex auditu fuerat, se crudelem, se in eorum morte clamauit homicidam. Quod idcirco omnipotentem Dominum fecisse credimus: nè vir miræ simplicitatis quantolibet dolore commotus, intorquere vlti præsumeret iaculum maledictionis.

Petrus.

SURIU

gber
Nobis

RVIII

5

Petrus. Nunquidnam valde graue esse credimus, si fortasè cuilibet exagitante iracundia maledicamus?

Gregorius. De hoc peccato cur me percunctaris an graue sit, cum Paulus dicat: Neque maledici regnum Dei possidebunt? Pensa itaque quam grauis culpa est, quæ separat à regno cælestis vitæ.

Petrus. Quid si homo non fortasè ex malitia, sed ex linguæ incuria maledictionis verbum iaculatur in proximum?

Gregorius. Si apud districtum iudicem Petre ociosus sermo repræhenditur, quanto magis & noxius? Pensa ergò quantum sit damnabilis qui à malitia non vacat, si & ille sermo peccalis est, qui à bonitate vtilitatis vacat?

Petrus. Assentio.

Gregorius. Idem vir Dei egit aliud, quod silere non debeo. Cum enim magna eius opinio longè lateque crebresceret, quidam diaconus longè positus ad eum peregere studuit, vt eius se orationibus commendaret. Qui ad eius cellulam veniens, omnem locum per circuitum inuenit innumeris serpentibus plenum. Cumque vehementer expauesceret, clamauit dicens: Serue Dei ora. Erat autem tunc mira serenitas. Egressus verò Florentius, ad cælum oculos & palmas tetendit, vt illam pestem sicut sciret Dominus auferret. Ad cuius vocem subito cælum intonuit, atque idem tonitru omnes illos qui eundem locum occupauerant, serpentes interemit. Quos cum vir Dei Florentius interemptos adspiceret, dixit: Ecce illos occidisti Domine, quis eos hinc leuabit? Moxque ad eius vocem tantæ aues venerunt, quanti serpentes occisi fuerant: quæ absportantes singulos, & longius proijcientes, locum habitacionis illius mundum à serpentibus omnimodò reddiderunt.

Petrus. Quid virtutis, quid fuisse meriti dicimus, quòd eius ori tantum factus est Deus proximus?

Gregorius. Apud omnipotentis Dei singularem munditiam atque eius simplicem naturam multum Petre humani cordis munditia atque simplicitas valet. Hoc ipsum nanque quòd eius famuli à terrenis actionibus segregati, ociosa loqui nesciunt, & mentem per verba spargere atque inquinare deuitant, authoris sui præ cæteris exauditionem impetrant. Cui in quantum est possibile, ipsa puritate ac simplicitate cogitationis quasi ex quadam iam similitudine concordant. Nos autem turbis popularibus admixti, dum frequenter ociosa, nonnunquam verò etiam (quod est grauius) nomina loquimur, os nostrum omnipotenti Deo tanto longinquum fit, quanto huic mundo proximum. Multum quippè deorsum ducimur, dum locutione continua secularibus admiscemur. Quod benè Esaias postquam Regem Dominum exercituum vidit, in semetipso repræhendit, & penituit, dicens: Væ mihi, quia tacui: quia vir pollutus labijs ego sum. Qui cur polluta labia haberet, ostendit, cum subiunxit: In medio populi polluta labia habentis ego habito. Pollutionem nanque labiorum habere se doluit: sed vndè hanc contraxerit indicauit, cum in medio populi polluta labia habentis se habitare perhibuit. Valdè enim difficile est, vt lingua secularium mentem non inquinat quam tangit: quia dum plerunquè eis ad quædam loquenda condescendimus, paulisper assueti, hanc ipsam locutionem quæ nobis indigna est, etiam delectabiliter tenemus, vt ex ea iam redire non libeat, ad quam velut ex condescensione deducti venimus inuiti. Sicque fit vt ab ociosis ad noxia, à leuioribus ad grauiora verba veniamus: & os nostrum ab omnipotenti Domino tanto iam minus exauditur in prece, quanto amplius inquinatur stulta locutione: quia sicut scriptum est: Qui auertit aurem suam nè audiat legem, oratio eius erit execrabilis. Quid ergò mirum, si postulantes tardè à Domino audimur, qui præcipientem Dominum aut tardè, aut nullo modo audimus? Et quid mirum, si Florentius in prece sua citius est auditus, qui in præceptis suis Dominum citius auduit?

Petrus. Nihil est quod responderi valeat apertæ rationi.

Gregorius. Euthychius verò qui prædici Florentij in via Domini socius fuerat, magis post mortem claruit in virtute signorum. Nam cum multa ciues vrbs illius de eo soleant narrare miracula, illud tamen est præcipuum, quod vsque ad hæc Longobardorum tempora omnipotens Deus per vestimentum illius assidue dignabatur operari. Nam quoties pluuia deerat, & aestu nimio terram longa siccitas exurebat, collecti in vnum ciues vrbs illius, eius tunicam leuare, atque in conspe-

S. Florentius oratione serpentis occisos, per aues exportari curat.

Deus ori eorum proximus, qui ociosa verba deuitant.

Esa. 6.

Ibidem. Secularium colloquia deuitanda.

Prou. 28.

Euthychius post mortem claruit virtute signorum. Euthychij tunica elata aut pluuiam aut solè adducebat.

LS

conspectu Domini cum precibus offerre consueverant. Cum qua dum per agros pergerent exorantes, repente pluuia tribuebatur, quæ plenè terram fatiare potuisset. Ex qua re patuit, eius anima quid virtutis intus, quid meriti haberet: cuius foris ostensa vestis iram conditoris auerteret.

VITA SANCTI PATRIS NOSTRI ET ARCHIMANDRITÆ MARCELLI, MONASTERII ACOEMETORUM, id est, non dormientium: Authore Simeone Metaphrase, vt habetur 5. Tomo Aloysij Lipomani. Nos capita margini adiecimus.

Decembr. 29.
Cap. 1.

Scripta poterantur plerumque fabulosa & vana



Mihī sapē venit in mētem cogitare, quam de causa Potēta innumerabiles, alij quidem bella & inimicitias, & quæ ex eis oriuntur calamitates, composuerunt: alij autem omninò fabulosa & aliena, quæ neque ipsis prodesse possunt, quòd attinet ad animæ salutem: neque ijs, qui ea legunt, quibus ipsi composuerunt, vllam præbent vtilitatem. Quid enim iuvat scire, quàm multæ quidem naues è Græcia nauigârunt in Aegyptum: quot autem duces & milites duxerit vnaquæque earum: & quòd alijs quidem maior erat Ajax, Achilles verò erat eo fortior: & quòd Nireus erat omnium forma pulcherimus. Ad equos autem vique, hoc superuacaneū & inane deducere, & eos immortales ceteris esse meliores, Achilles autem equos ipsis præstantiores, & eos immortales dicere & vocales, quàm superuacaneā efficit narrationem, & quàm parum fide dignum simul & ridiculum efficit scriptorem? Sed illi quidem hæc scribere, & his etiam deteriora, nempe deorum amores, & quas inter se agitârunt seditiones, pugnasque & lites, minimè dubitârunt. Hæc autem quidnam conferunt ad morum honestatem ac moderationem, & animæ vtilitatem: & non potius detrimentum afferunt, & vitiorum malas impressiones inculpant in animis eorum, qui versantur in ijs legendis? Mihi enim nihil persuadet inanis labor eorum, qui hæc volunt absurda mitigare, & ea reducunt ad alimenta & partes animæ. Aut enim cum non fuerint, frustra & falso dicuntur: aut, etiamsi fuerint, par est ea potius ridere, & odio habere, quàm laudare. Existimo autem boni viri vitam, qui legi Dei vixit conuenienter, dignam esse quæ elaboretur, & literis manderetur: ex qua ipse qui componit, tam sibi quàm alijs potest magnam conciliare vtilitatem: qualis est vita Marcelli admirabilis, qui ortus quidem est ex ciuitate Apamea: ea est autem ciuitas Orientalis, quæ bonis abundat plurimis. Nobili verò loco natus, per se reddidit nobiliorem feriem sui generis. Nam cum iam in ipso flore iuuentutis amisisset parentes, & ætatem ageret iucundissimam, non sicut iuuenis declinavit ad voluptates: neque delectabatur iuuenum consuetudine, æqualis æquali volens placere, vt dicitur: sed in iuuenili corpore, imitabatur canitici prudentiam & vitæ institutionem. Quanquàm ei aderant diuitiæ, quæ sunt materia ad explendas voluptates igni adolescentiæ. Sed nihil horum illum coëgit negligere temperantiam, quæ erat ei chara à pueritia. Sed & orbitas, & atas, & diuitiæ, hæc omnia simul, à profunda vincebatur prudentia. Propter externam verò eruditionem, in magnam venit Antiochiam. Ventitat autem ad quendam, in dicendi facultate pulchrè exercitatum. Ingenij verò celeritas, à vehemēti eius studio adiuta, ei breui largitur magna dona sapientiæ.

Sanctorum historię vtilis & fructuosa.
S. Marcelli patria.
Adhuc iuuenis viuere piè & religiosè.

Antiochia dat operam literis.

Cap. 2.

Cōtemptui habet solum patriam.

Postquàm autem externæ sapientiæ visus est sibi habere, quod sufficeret: Neque enim ea erat eius principale studiū, nisi ad hoc, vt externis illis imbutus, dein de initiaretur in ijs, quæ sola sunt sacra mysteria: nempe vera, & quæ ad Deum deducit, sapientia: vite, inquam, institutione, quæ versatur in exercitatione & vera philosophia. Optis autem ei quoquē erat aliquo ad eam duce. Cum verò eum non præberet, vt ei placebat, Antiochia, cogitavit ire Ephesum, cum audisset in ea esse magnam viroꝝ copiam, qui ad summam virtutem peruenerant. Satim ergò contemptui quidem est habita pulchra Antiochia: despectum autem fuit iucundum solum patriæ, neglecta verò verborum contentiones, & inane ocium, & tota externa illa scena. Diuitia autem

SURIU

q̄ter
Novem
RVIII
5